

LAUSUNTO
30.6.2017

Suomen Itämeristrategian ohjausryhmän sihteeristö
kirjaamo.um@formin.fi

Asia LAUSUNTO SUOMEN ITÄMERISTRATEGIAN LUONNOKSESTA

Suomen Itämeristrategian ohjausryhmä pyytää Suomen Vesiensuojeluyhdistysten Liitto ry:n (myöhemmin Liitto) lausuntoa luonnoksesta. Liitto kiittää mahdollisuudesta antaa asiasta lausunto. Seuraavassa pyydettyssä tiiviissä muodossa näkökohtia, joita Liitto pitää keskeisimpinä.

Strategiasuunnitelmassa pääotsikkotasolle nostetaan talous, liikenne, turvallisuus ja kansainvälinen yhteistyö. Meriympäristön tilaa ja tulevaisuutta tulisi varsinaisessa strategiassa käsitellä korostetummin kuin tässä päätösluonnoksessa esitetään.

Päätösluonnoksen sivulla 10 kappaleessa ”Meriympäristön hyvä tila on kestävän sinisen kasvun edellytys” todetaan meriympäristön hyvän tilan ja elinvoimaisen meriluonnon olevan edellytyksiä meren ja sen luonnonvarojen käytön kestäväydelle. Keinona pyrkiä tavoitetilaa esitetään valtioneuvoston hyväksymien vesienhoidon ja merenhoidon toimenpiteiden toteuttamista vuoden 2021 loppuun mennessä.

Kuitenkaan vesienhoidon tavoitteet eivät toteutuneet edellisellä vuoteen 2015 päättyneellä ohjelmakaudella, eikä myöskään ole odotettavissa, että vesien- tai merenhoidon tavoitteet toteutuisivat vuoteen 2021 mennessä nykyisillä resursseilla, lainsäädännöllä ja toimenpiteiden kohdentamisella. Strategiassa tulisi täsmentää miten vesien- ja merenhoidon tavoitteet saavutetaan ja millä resursseilla.

Rannikkoalueiden ja koko Itämeren yleisesti suurin ongelma, rehevöityminen, tulee nostaa strategiassa erityisesti esille. Rehevöitymisongelmaan tulisi pureutua taloudellisella lisäresursoinnilla, toimenpiteiden uudelleensuuntauksella sekä lainsäädännöllisin muutoksilla. Suurimmat vesiensuojeluun tarkoitetut varat jaetaan maatalouden ympäristötukena. Ne jaetaan kuitenkin pitkälti yleisen maataloustuen tapaan ilman kunnollista kohdentamista vesiensuojelullisin perustein. Tästä hyvänä esimerkkinä ovat suojavaikokkeiden perustamiseen varat, jotka tällä ohjelmakaudella käytettiin taloudellisesti hyvin kannattavina nopeasti loppuun, mutta jotka eivät kuitenkaan pääsääntöisesti kohdentuneet vesiensuojelullisesti oleellisimpiin kohteisiin. Maatalouden osalta olisi myös aiheellista harkita jonkinlaiseen ympäristölupamenettelyyn siirtymistä.

Vesiensuojeluhankkeiden julkisessa rahoituksessa olisi konkreettisten tulosten toivossa myös tarvetta uudelleensuuntaukselle. Valtion erilaiset hankerahat eivät tällä hetkellä kohdistu vesiensuojelullisesti tärkeimpiin kohteisiin. Rahoituksen kohdentamisen parantaminen olisi nimenomaan strateginen valinta, joka tulisi kirjata. Lisäksi olisi tarpeen vähentää valtion rahoitusta toimenpiteille, jotka heikentävät vesistöjen ja Itämeren tilaa.

Suomen Vesiensuojeluyhdistysten Liitto ry:n puolesta

Pekka Kansanen
Toiminnanjohtaja, FT, dos.
GSM: 050-3444496
E-mail: pekka.kansanen@vesiensuojelu.fi